

Po dobro blago pride kupec sam

Lani so dosegli v SOZD Iskra DO Kibernetika TOZD Vega, Kotnikova 18, 380 milijonov dinarjev prihodkov. Letos so zapisali v letni načrt znesek 640 milijonov din. To skokovito povečanje bo omogočil izrazito povečan izvoz grafoskopov, episkopov ter objektivov za diaproskopije in daljnogled.

Z direktorjem temeljne organizacije Vega dipl. inž. Lovrom Močnikom smo postavili pod drobnogled spodbudna in zaviralna dejanja, s katerimi se srečuje pri izvozu ta 400-članski kolektiv.

»Prvič smo v izvozu tako izrazito skočili že v letu 1982. Letošnji odziv od lanskih dosežkov je le nadaljevanje našega večletnega uveljavljanja na svetovnih tržiščih.

Lani smo zabeležili 3,2 milijona dolarjev izvoza, letos se bo ta številka povzpela na 4,65 milijona ameriških dolarjev. Od letošnjega izvoza je le 1,25 milijona dolarjev klirinškega izvoza.«

Kam izvažate?

»V NDR bomo izvozili sto tisoč objektivov za daljnogled. V ZRN 180 tisoč objektivov za diaproskopije. V skandinavski državi, ZRN, ZDA, Afriko, države arabskega zaliva pa 25 tisoč grafoskopov in pet tisoč episkopov. Omenim naj še izvoz steklopihaških izdelkov. Zaradi visokih zaščitnih carin ne moremo prodreti v Južno Ameriko. Preveliki prevozniki pa nam preprečujejo vstop na tržišče Daljnega vzhoda.

Izvoz objektivov bi bil lahko še večji, če bi bile nekatere jugoslovanske tovarne pripravljene zapolniti naše manjkajoče zmogljivosti. Te tovarne imajo celo bolj sodobno in strojno opremo, ki ni povsem izkoriščena.«

Ali 400 delavcev lahko naredi več izdelkov, kot ste navedli?

»Izvoz predstavlja 70 odstotkov naše proizvodnje. Zaradi naložbenih omejitev v Jugoslaviji se delež domače prodaje zmanjšuje. Da smo pri izvozu tako uspešni, je zaslug skupnega cilja delovne organizacije Kibernetika, ki ima sedež v Kranju, in delovne organizacije Iskra Commerce.«

Če ne boste nekoliko komentirali teh uspehov, bodo dobili bralci »dumping« občutke.

»Naša prva posebnost pri nastopanju na tujih tržiščih je izjemna prilagodljivost zahte-

Novost v Vegini proizvodnji je zrcalni grafoskop za A-4 prosojnico. V Jugoslaviji ga ni mogoče kupiti, ker jim skupnost za cene ne verjame, da je to nov izdelek in jim ne določi cene. Skandinavci so naročili tisoč takih grafoskopov.

vam kupca, pa naj bo to pri obliki, tehničnih zahtevah, rokih dobave, itn.

Svetovne izdelovalce smo tudi prehiteli pri poenostavitvah posameznih delov in naprav. Prvi smo na primer uvedli premike gibljivih delov grafoskopa brez zapletenih prenosov; vpeljali smo neposredne premike z ročico. To je naredilo izdelek priložnejši in cenejši.

Tudi cena je za naročnika ugodna. Za grafoskop n. pr. odšteje 250 do 450 mark. V protivrednosti je to enako ceni pri nas. Vendar moram poudariti, da so naše cene

skoraj dvakrat do trikrat nižje od svetovnih prodajnih cen.«

Imate veliko reklamacij?

»Za celoten izdelek ne. Žal pogosto zatajijo posamezni deli, ki jih dobavljajo domači kooperanti. To izkorišča in obeša na veliki boben tuja konkurenca. Žal pa kooperanti raje prekinejo pogodbo o dobavi repromateriala, kot da bi izboljšali kakovost. Izvoz ni le beseda, za izvoz se je treba učiti in učiti.«

V skupni številki so izvozni posli čudovita zadeva. Kako pa denar priteka v rešnici?

»Tuji, po ustaljenih rokih. Tiščijo nas izvozne spodbude. Če so do konca lanskega leta še nekako dotekale, moram reči, da je letos država padla na izpitu. Ne spoštuje rokov in obljub. Za prvo četrtletje nam dolgujejo za sedem milijonov dinarjev spodbud. Veliko? Je, ker moramo zelo zelo tehati našo denarno zmogljivost.«

Delavci očitno vlagajo izjemne napore.

»Na kritičnih mestih delamo v treh izmenah, na drugih v dveh. Do konca smo, od sedanjih strojni opremljenosti, napeli storilnost delavcev. Podaljšujemo delovni čas ob delavnikih in ga vlečemo celo v sobote, nedelje, praznike. Novih, izučeni optikov in steklopihačev ni, nezaposleni pa nočejo k stiskalnicam.«

Razširjen pohod na tuje zahteve tudi večje stroške za bivanje, prevoze in podobno.

»Zahteva! Vendar postajamo tudi pri tem svetovni posebnosti. Zaradi naših administrativnih omejitev morajo (če hočejo) prihajati kupci k nam. Pa bi jih morali obiskovati mi, ki ponujamo, prodajamo. Saj tako delajo po svetu.«

STANE JESENOVEC

USPELA VAJA GASILSKIH ENOT CZ

Nobene milosti za rdečega petelina

V občini Ljubljana Center je bila 15. junija tekmovalna vaja gasilskih enot civilne zaščite, enot gasilskih društev in samostojnih gasilskih enot, ki sta jo organizirala občinski štab za civilno zaščito in SIS za varstvo pred požarom občine Ljubljana Center. Vaja je bila na športnem igrišču v krajevni skupnosti Poljane. Kljub temu, da je udeležbo odpovedalo nekaj enot, je bilo tekmovanje najbolj množična prireditev v zadnjih letih v občini Ljubljana Center.

Pred pričetkom tekmovalne vaje je zbor, ki so ga sestavljali pripadniki gasilskih enot civilne zaščite, pozdravil Ivan Novak, poveljnik občinskega štaba za civilno zaščito.

Tekmovalne vaje so se udeležile gasilske enote civilne zaščite KS Poljane, KS Stara Ljubljana, Iskra Kibernetika Kranj TOZD Vega Ljubljana, Beogradska banka, Kartonažna tovarna Ljubljana, Tovarna dvokoles in opreme Rog, Podjetje za PTT promet, Tiskarna Ljudska pravica, DO Pletenina, Gasilsko društvo Ljubljana mesto in Zavod SRS za statistiko. Vajo so si ogledale tudi nekatere enote, ki so sodelovale. Tekmovališče pa so pripravili pripadniki specializirane gasilske enote civilne zaščite občine Ljubljana Center.

Tekmovali so v dveh disciplinah in sicer v suhi vaji s prenosno motorno brizgalno in suhi vaji z uporabo hidrantnega nastavka. Prizadevnosti, požrtvovalnosti in tekmovalnega duha pripadnikov enot ni motilo niti deževno vreme, ki je ves čas spremljalo tekmovalno vajo. Strogim sodnikom, ki so vodili tekmovanje, ni bila prikrita nobena nepravilnost. Vsaka dodatna sekunda, ki je opozarjala, da določen postopek vaje ni dovolj izurjen, je vplivala na končni rezultat.

Nekatere enote so prikazale veliko stopnjo izurjenosti in nazorno pokazale, da organizirano in načrtno delajo na praktičnem usposabljanju pripadnikov civilne zaščite.

Vrstni red najuspešnejših enot v suhi vaji s hidratantnim nastavkom je bil naslednji: prvo mesto je zasedla gasilska enota CZ Podjetja za PTT promet - II, drugo mesto je pripadlo gasilski enoti civilne zaščite Podjetja za PTT promet - I, tretje mesto pa si je priborila gasilska enota civilne zaščite Zavoda SR Slovenije za statično stiko.

V drugi vaji (suha vaja s prenosno motorno brizgalno) pa je bila najuspešnejša gasilska enota civilne zaščite iz OD Pletenina, drugo mesto je pripadlo enoti Kartonažne tovarne Ljubljana, tretje pa enoti Tovarna dvokoles in opreme Rog Ljubljana.

Ob koncu tekmovalja je Aleš Cvahte, načelnik občinskega štaba za civilno zaščito, podelil priznanja vsem gasilskim enotam civilne zaščite, ki so sodelovale v vaji in izrazil zadovoljstvo nad množično udeležbo: Poudaril je pomen dobre usposobljenosti gasilskih enot civilne zaščite, ki predstavlja pomemben element organiziranja civilne zaščite v izpolnjevanju njene osnovne funkcije - reševanja človeških življenj in premoženja. V letu 1984 si bosta občinski štab za civilno zaščito in SIS za varstvo pred požarom občine Ljubljana Center prizadevala vključiti v tekmovanje vse gasilske enote civilne zaščite v občini Ljubljana Center, ki se iz različnih vzrokov (kadrovske težave, slaba materialna opremljenost, neizurjenost) niso udeležile tekmovalja.

V ta namen bo OŠCZ navezal še tesnejše stike z Gasilskim društvom Ljubljana mesto, Mestno gasilsko zvezo in Gasilsko brigado Ljubljana, ki lahko strokovno in praktično usposablja gasilske enote civilne zaščite.

M. K.

ZD CENTER POL LETA V NOVI ZGRADBI

Odgovorno, a premalo vrednoteno delo

V Zdravstvenem domu Ljubljana TOZD Center združuje delo 380 delavk in delavcev. Kar 85 odstotkov je žensk. Organizirani so v štiri osnovne organizacije zveze sindikatov, te pa v konferenco.

Vladimir Jakopič je predsednik konference OO ZS v zdravstvenem domu Center. Nanizal je nekaj nalog, ki jih je konferenca reševala v preteklem obdobju in opredelil tudi aktivne zadolžitve.

Vladimir Jakopič, predsednik konference OO ZS v ZD Ljubljana tozd Center

»Največje delo smo opravili pri sprejemanju več kot petnajstih samoupravnih splošnih aktov. Sindikat je vodil javne obravnave. Delavci

so dali manj pripomb, kot smo pričakovali. Sprašujem se, če je temu resnično kriva le izjemna količina gradiva?

Sprožili smo tudi akcijo za odpravo nadurnega dela. Ze v prvem delu se je količina nadur zmanjšala za dobro polovico. Zadržali smo jih le v medicini dela in pri nedeljskih ter prazničnih dežurstvih.

Delovni pogoji so se z novo zgradbo zdravstvenega doma na Metelkovi močno izboljšali. Žal delavci še vedno nimamo urejene družbene prehrane. Prostore, ki so bili po projektu namenjeni za kuhinjo z jedilnico, smo odstopili lekarni. Družbene prehrane nimajo uvedene tudi v enotah v Nebotičniku, na Aškerčevi in Streliški ulici. Kljub temu, da smo odstopili prostore lekarni, sem moral na zagovor, ko smo obdržali trgovinske bone. Naši delavci ne morejo na malice v bližnje gostinske lokale, saj bi se malica lahko nekontrolirano podaljšala. Bolniki že sedaj negotujejo zaradi malice.

Letos smo si prvič izposodili počitniško prikolico v Poreču. Na morje bo odšlo osem družin po deset dni. Prijavljenih je bilo okrog 40 delavcev. Zelo natančno smo proučili vse prijave in razporedili te počitnice po službah.

V Gorjušah imamo sicer hišo, ki je v zelo slabem stanju. Bojim se, da bo zaradi vesplošnih omejitev zgradba razpadla.

V preteklih letih smo se po enkrat na leto odpravili na izlet z družabnim programom. Udeležila se ga je povprečno tretjina delavcev. Letos ne moremo pripraviti izleta, saj sindikat nima denarja.«

Katere naloge čakajo vašo konferenco sindikata v naslednjih mesecih?

Novo poslopje ZD Center

STANE JESENOVEC